

Val d'Europe - miasto XXI wieku

Celem mojej prezentacji jest przedstawienie Państwu **Val d'Europe** – nowego miasta powstałego w Regionie Paryskim, w wyniku Partnerstwa Publiczno Prywatnego, zawartego pomiędzy Państwem Francuskim a EURO DISNEY w 1987 roku.

Miasto przewidziane docelowo na 60 000 mieszkańców, liczące aktualnie 30 000 mieszkańców jest usytuowane jako ostatnie w 40 km pasmie miasta liniowego Marné La Vallée będącego satelita Paryża. Było ono początkowo przeznaczone do obsługi największego w Europie kompleksu turystycznego EURO DISNEY przyjmującego rocznie 15 000 000 gości.

Konwencja ramowa podpisana na 30 lat, a następnie przedłużona do 2030 była baza do sporządzenia projektu zagospodarowania przestrzennego tego miasta zajmującego teren 1000 hektarów z 2 230 hektarów ustalonych w umowie. Mamy tu do czynienia z sytuacją wyjątkową, kiedy miasto powstaje w ciągu kilku lat na dziewiczym terenie, podczas gdy w warunkach normalnych ten proces rozkłada się na dziesięciolecia.

Program obejmuje trzy kierunki rozwoju: budowa parków atrakcji, budowa miasta i rozbudowa infrastruktury publicznej (zarówno budynków użyteczności publicznej jak i transportu). Po ponad 20 latach Val d'Europe kontynuuje swój planowy rozwój, kontekst się zmienia, natomiast Ekologia jest zawsze na pierwszym planie.

Mysla przewodnią tej inwestycji była długoterminowa wizja stworzenia zrównoważonego terytorium gdzie dynamika ekonomiczna idzie w parze z jakością życia. Zarówno urbanistyka jak i architektura są zaprogramowane jako rozwiązania ekologiczne. Celem projektantów było stworzenie optymalnych warunków do życia, pracy i wypoczynku jego mieszkańców, dbałość o jakość przestrzeni publicznych, półprywatnych i terenów zielonych.

W projektach gabaryty budynków dostosowano do skali ludzkiej, powrócono do gęstości zabudowy starych miast, a wielkość dzielnic jest wyznaczana przez dostępność pieszego czyli 15 minut marszu. Dostępność piesza jest podstawą ruchu w mieście, natomiast samochody, dla których parkingi są przewidziane w podziemiach budynków są tolerowane, ale ich ruch jest ograniczony. Miasto dysponuje dużą ilością świetnie zaprojektowanych terenów zielonych i przestrzeni publicznych gdzie mieszkańcy mogą się spotykać i nawiązywać kontakty w miejscach pięknych i zapamiętywalnych.

Od ponad 20 lat Val d'Europe rozwija się harmonijnie dzięki metodologii zaproponowanej przez DISNEY, która świetnie wpisala się w metody pracy francuskiej Pracowni Planowania Przestrzennego, bogatej ze swojej strony, w 50 letnie doświadczenia w budowie miast satelitarnych wokół Paryża.

Pierwsze szkice dotyczące urbanistyki Val d'Europe powstały w pracowni architektów amerykańskich Cooper, Robertson & Partners, którzy wykorzystali swoje doświadczenie zdobyte przy budowie pierwszego miasta IRVIN, akompaniującego Parki DISNEY w Orlando na Florydzie, zaprojektowanego przez Arch. L Watson (1926 – 2012).

W poszukiwaniu wizerunku Val d'Europe, szukano inspiracji w historii urbanistyki i architektury europejskiej. Postanowiono wzorować się na tym co Paryż i Europa stworzyły najlepszego w tej dziedzinie. Stąd powrót do urbanistyki i architektury tradycyjnej: prymat urbanistyki nad architekturą,

struktura urbanistyczna jest wyznaczana przez zhierarchizowany system ulic, placow i towarzyszącej jej zabudowy pierzejowej.

W budowie miasta uczestniczyli urbanisci i architekci amerykańscy, belgijscy, luksemburscy, greccy, włoscy i francuscy. W celu zapewnienia jednorodności kompozycji przestrzennej pięciu dzielnic, wszystkie budynki zostały zrealizowane w wyniku ogłaszanych konkursów, a zapraszani architekci zaakceptowali realizację projektów w ramach tej samej kompozycji urbanistycznej, na wzór orkiestry w której muzycy interpretują tę samą partyturę na różnych instrumentach. (w języku francuskim istnieje popularne określenie « agir de concert » czyli działać razem).

Wszyscy uczestnicy projektu starają się, aby stopniowo, Val d'Europe przekształcało się w miasto o dynamice własnej, stąd zabieganie o stworzenie nowych miejsc pracy niezależnych od kompleksu turystycznego DISNEY.

Powstało tu największe centrum handlowe w regionie paryskim, założono Uniwersytet Descartes, wybudowano bibliotekę, kino, sale teatralne, restauracje, sale sportowe, baseny. W planie zagospodarowania przestrzennego miejsca specjalne zajmują budynki użyteczności publicznej, szkoły, przedszkola, szpital i budynki administracyjne. Powstała również specjalna strefa ekonomiczna dająca 3 000 miejsc pracy.

Wkrótce powstanie nowa dzielnica ekologiczna, największa we Francji, która będzie się szczyciła się labeliem Passivhaus.

Po licznych doświadczeniach urbanistyki nowoczesnej, miasto tradycyjne o gęstej i mieszanej zabudowie okazało się najlepszym rozwiązaniem pod względem ekologicznym, społecznym, i racjonalnym ekonomicznie, jeżeli chodzi o zużycie energii a także realizację i utrzymanie infrastruktury.

Miasto uzyskało wiele nagród między innymi :

Charter Award of Excellence w 2006,

PRIX Européen d'Architecture Philippe Rhotthier en 2008

ULI Global Award of Excellence w 2008, kategoria « Résidential/Planned Community

Palladio Award 2008 dla P.C. Bontempi za Place de Toscane w kategorii « New Design & Construction »

Zapraszam do konsultacji stron internetowych poświęconych VAL d'EUROPE i ZAC DES STUDIOS

<https://www.google.com/search?q=val+d%27europe&tbm>

<https://www.epamarne-epafrance.fr/projet/le-val-deurope-entre-atractions-et-attractivites/>

Elżbieta TOMASZEWSKA -TATON